

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของตำบลขามเต่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม จัดเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งผลจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำมาสรุปผล อภิปรายผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล นอกจากนั้น ผู้วิจัยยังได้มีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย โดยมีรายละเอียดตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีการดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้าน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของ ตำบลขามเต่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้าน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของ ตำบลขามเต่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของ ตำบลขามเต่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

สมมติฐานการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของ ตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของ ตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด การรับรู้สาเหตุการติดยาเสพติด การได้รับผลกระทบจากปัญหาเสพติด ความปลอดภัยในการให้ข่าว และการได้รับการอบรมเกี่ยวกับยาเสพติด

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และมีสิทธิเลือกตั้งในเขต ตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม จำนวน 6,563 คน (สำนักทะเบียนท้องถิ่นอำเภอเมืองนครพนม. 2556 : 5)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็น คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และมีสิทธิเลือกตั้งในเขต ตำบลขาม เฒ่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม โดยการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยใช้สูตรการคำนวณของ (Yamane. 1973 : 727) ได้จำนวน กลุ่มตัวอย่าง 378 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะเครื่องมือ

ในการศึกษาวิจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของ ตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทางโดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปลายปิดประเภทสอบถามรายการ (Check List) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของ ตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม จำนวน 5 ด้าน ประกอบไปด้วย ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด ด้านการรับรู้สาเหตุการติดยาเสพติด ด้านการได้รับผลกระทบจากปัญหายาเสพติด ด้านความปลอดภัยในการให้ข่าว และด้านการได้รับการอบรมเกี่ยวกับยาเสพติด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของ ตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการคิดค้นหาสาเหตุของปัญหา การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน และการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ (Likert's Scale) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบตามระดับประสิทธิภาพ การบริหารงาน การเงินและบัญชี 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของ ตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม เป็นชนิดปลายเปิด เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามอย่างอิสระ

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

2.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานคลังของ องค์การบริหารส่วนตำบล และวิธีสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

2.2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบ

2.2.3 ร่างแบบสอบถามเสนอที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ แก้ไข และเสนอแนะปรับปรุง เพื่อความเหมาะสม และความถูกต้องของแบบสอบถาม

2.2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ ให้พิจารณาและทำการตรวจสอบหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษา การวัดและประเมินผล และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยใช้สูตร IOC (Index of Item Objective Congruence)

2.2.5 การตรวจสอบครอบคลุมความถูกต้องเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องความเที่ยงตรง เชิง โครงสร้าง (Construct Validity)

2.2.6 นำแบบสอบถาม ไปทดสอบ (Try out) กับกับผู้ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และมีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วน ตำบลขามเฒ่า อำเภอมือง จังหวัดนครพนมจำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ เพื่อหาค่าอำนาจ จำแนกรายข้อ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item - Total Correlation) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ทั้งฉบับ

2.2.7 จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลตามกลุ่ม ตัวอย่าง

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.3.1 นำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือไปยัง นายกององค์การบริหารส่วนตำบลขามเฒ่า อำเภอมือง นครพนม จังหวัดนครพนม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.2 แจกผู้ช่วยวิจัยจำนวน 1 คน เพื่อให้ทราบขั้นตอนและวิธีการการเก็บ แบบสอบถาม เกี่ยวกับรายละเอียดของแบบสอบถาม วิธีการแจก และเก็บแบบสอบถาม

2.3.3 ดำเนินการเก็บข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ หมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต จากบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ขามเฒ่า ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

2.3.4 นำแบบสอบถามที่ได้มาทั้งหมด 377 ชุด ไปวิเคราะห์ข้อมูล

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.4.1 การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของ ตำบลขามเฒ่า อำเภอมืองนครพนม จังหวัดนครพนม จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด การรับรู้สาเหตุการ ติดยาเสพติด การได้รับผลกระทบจากปัญหาสุขภาพจิต ความปลอดภัยในการให้ข่าว และการ ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 โดยใช้วิธีประมวลผลตาม หลักสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า(Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบ Likert Scale

2.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ หมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของ ตำบลขามเฒ่า อำเภอมืองนครพนม จังหวัดนครพนม โดยใช้ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุ

คูณเชิงเส้นตรง (Multiple Linear Regression Analysis) ด้วยวิธีการเลือกตัวแปรอิสระ
 เข้าสมการ (Stepwise Method) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อ
 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของตำบล
 ขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม (สรชัย พิศาลบุตร. 2551 : 155)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกัน
 และแก้ไขปัญหาเสพติดของ ตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม สามารถ
 สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 378 คน
 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 53.40 มีอายุ
 ตั้งแต่ 26 – 35 ปี จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 และจบระดับประถมศึกษา จำนวน 169
 คน คิดเป็นร้อยละ 44.70

ตอนที่ 2 ผลวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ
 หมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของ ตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม
 จังหวัดนครพนม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน
 พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการได้รับ
 ผลกระทบจากปัญหาเสพติด ($\bar{X} = 4.02$) และด้านการรับรู้สาเหตุการติดยาเสพติด
 ($\bar{X} = 3.70$) ตามลำดับ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย
 คือ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด ($\bar{X} = 2.80$) และด้านความปลอดภัยในการให้ข่าว
 ($\bar{X} = 2.73$) ตามลำดับ และอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านการได้รับการอบรมเกี่ยวกับ
 ยาเสพติด ($\bar{X} = 2.17$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการ
 ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ
 มาก 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.74$) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน
 โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการคิดค้นหาสาเหตุของปัญหา

($\bar{X} = 2.97$) และด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน ($\bar{X} = 2.84$) ตามลำดับ และอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ($\bar{X} = 2.45$)

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของ ตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

4.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของ ตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม โดยใช้การวิเคราะห์แบบการคัดเลือกตัวแปรอิสระแก่สมการทีละตัว (Stepwise Method) พบว่า

4.1.1 ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของ ตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการคิดค้นหาสาเหตุของปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .213

4.1.2 ตัวแปรอิสระทั้งห้าตัวสามารถร่วมกันอธิบายการผันแปรกับตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถอธิบายการผันแปรได้ร้อยละ 46.10 ($R^2 = 0.461$)

4.1.3 ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อการผันแปรกับตัวแปรตาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 ตัวแปร เรียงลำดับตัวแปรที่มีผลการผันแปรกับตัวแปรตามในแบบคะแนนมาตรฐานมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด ด้านการได้รับการอบรมเกี่ยวกับยาเสพติด

4.2 รูปแบบของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

สมการพยากรณ์การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของ ตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม เมื่อทราบค่าคงที่ (Constant) เท่ากับ (2.166) ทราบค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนดิบ (b) และทราบน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์ ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) จึงสามารถสร้างสมการ ได้ดังนี้

สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ

$$Y = a + b_1(X_1) + b_2(X_2)$$

แทนค่าในสูตร

$$Y = (2.166) + 0.054 (X_1) + 0.316 (X_2) \text{ หรือ}$$

Y (การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาเสพติด) = 2.166 + 0.054 (ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด) + 0.316
(ด้านการได้รับการอบรมเกี่ยวกับยาเสพติด)

สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z = B_1Z_1 + B_2Z_2$$

แทนค่าในสูตร

$$Z = 0.158 Z_1 + 0.421 Z_2 \text{ หรือ}$$

Z (การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาเสพติด) = 0.158 (ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด) + 0.421 (ด้านการได้รับการ
อบรมเกี่ยวกับยาเสพติด)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาเสพติดของ ตำบลขามเต่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยนำ
ประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปราย ดังนี้

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาเสพติดของ ตำบลขามเต่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
โดยรวมอยู่ในระดับน้อย

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้าน
ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของ ตำบลขามเต่า อำเภอเมืองนครพนม
จังหวัดนครพนม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

ของตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม ยังขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผน อันได้แก่ การมีส่วนร่วมในการให้คำแนะนำให้ผู้ติดยาเสพติด ให้เข้ารับการบำบัด ทำให้ผู้ติดยาเสพติดไม่เกิดแรงกระตุ้น ที่อยากจะเข้ารับการบำบัด อีกทั้งคณะกรรมการหมู่บ้านยังขาดการให้ความสำคัญในการจัดทำแผน โครงการอบรม ฟันฟู ฟีกอาชีพ สำหรับผู้ติดยาเสพติด รวมทั้งการค้นหาข้อบกพร่องของการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จึงส่งผลให้การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภัสสรีย์ คุณกลาง (2546) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น พบว่า ในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ ตำแหน่งในคณะกรรมการชุมชน อายุ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนสถานภาพสมรส ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุทธ นุชสวัสดิ์ (2542 : 61) ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาบ้าในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ครู อาจารย์ มีปัญหาด้านเวลาที่มีจำกัด ในการจัดกิจกรรม ผู้ปกครองขาดความสนใจในการร่วมมือแก้ไขปัญหายาบ้าปกป้องนักเรียนของตนที่มีปัญหายาบ้า ความร่วมมือและการประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชนมี ปัญหา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นกรรมการทั่วไป ส่วนใหญ่เห็นว่าในชุมชนของตนมีการแพร่ระบาดของยาบ้ามากถึงรุนแรงมาก โดยมีความรู้เกี่ยวกับยาบ้าอยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการป้องกัน และปราบปรามยาบ้า อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยดังกล่าว ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ต่อศักดิ์ ปานกลิ่นพุด (2542 : 52) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สถานีตำรวจนครบาลวัดพระยาไกร ผลการศึกษา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ สถานีตำรวจนครบาลวัดพระยาไกร พบว่า อยู่ในระดับต่ำ และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พวงทอง โยธาใหญ่ (2545) ได้ทำการศึกษา

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่า การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ได้มีความพยายามที่จะปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 แต่มีองค์การบริหารส่วนตำบลบางส่วนยังปฏิบัติไม่ครบกระบวนการตามที่ระเบียบกำหนด สำหรับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ. 2545 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเชียงใหม่การศึกษาครั้งนี้ พบว่า ยังอยู่ในระดับน้อย ทำให้ประชาชนยังไม่ค่อยจะให้ความสนใจ ในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลเท่าที่ควร เช่น ในเรื่องการเข้าร่วมประชุม เพื่อเสนอปัญหาความต้องการของท้องถิ่น และการเข้าร่วมตรวจสอบความโปร่งใสในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งอาจส่งผลให้การแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้าน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของ ตำบลขามเต่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด การรับรู้สาเหตุการติดยาเสพติด การได้รับผลกระทบจากปัญหาเสพติด ความปลอดภัยในการให้ข่าว การได้รับข้อมูลจากหน่วยงานในพื้นที่เกี่ยวกับยาเสพติด และการได้รับการอบรมเกี่ยวกับยาเสพติด

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของ ตำบลขามเต่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ได้แก่ การได้รับการอบรมเกี่ยวกับยาเสพติด และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด

1. การได้รับการอบรมเกี่ยวกับยาเสพติด มีผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของ ตำบลขามเต่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การได้รับการอบรมเกี่ยวกับยาเสพติด มีความสำคัญต่อผู้ติดยาเสพติด เป็นอย่างมาก เพราะผลการอบรมนั้น จะเป็นการเตรียมความพร้อมในอยู่ร่วมกันในชุมชน อีกทั้งยังส่งผลให้เกิดแรงกระตุ้นและความกระตือรือร้นในการที่ปรับเปลี่ยน

พฤติกรรมที่จะกลับไปเสพยาเสพติดด้วย ดังนั้นคณะกรรมการหมู่บ้านจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน

ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของ วิจิตร อาวะกุล (2537 : 50) กล่าวว่า การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ และความสามารถของบุคคล หรือเรียกอย่างหนึ่งว่า เป็นการพัฒนาศักยภาพซึ่งมุ่งให้บุคคลเปลี่ยนแปลง สามด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านทัศนคติ และสอดคล้องกับแนวคิดของ ชีระ ประมวลพฤษ์ (2538 : 4) กล่าวว่า การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการเสริมสร้างสมรรถภาพบุคคล ให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและทัศนคติเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานในขอบเขตของการปฏิบัติงานเฉพาะด้าน อันมีผลต่อความสำเร็จขององค์การ และสอดคล้องกับแนวคิดของ นงลักษณ์ สิ้นสืบผล (2542 : 32) กล่าวว่า การฝึกอบรม คือ กระบวนการเสริมสร้างเพิ่มพูนความรู้ ทักษะในการทำงานในหน้าที่ของตนเองให้ดียิ่งขึ้น และพัฒนาเจตคติเป็นไปในทางที่ดี มีขวัญและกำลังใจ มีความคิดริเริ่มและมีขีดความสามารถในการปรับปรุงงาน

2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด มีผลต่อการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของ ตำบลขามเต่า อำเภอเมือง นครพนม จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นการแสดงถึงว่า คณะกรรมการหมู่บ้านได้รับรู้และเข้าใจถึงโทษของยาเสพติด ผลกระทบหรือผลเสียที่จะเกิดขึ้น ต่อตัวบุคคลและชุมชน รวมทั้งการประเมินแนวโน้มของการแพร่ระบาดของปัญหายาเสพติด และความรู้เกี่ยวกับอัตราโทษของยาเสพติดด้วย เช่นกัน ถ้าคณะกรรมการหมู่บ้านได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดดังกล่าว ก็ย่อมส่งผลดีต่อชุมชนของตนเองเช่นกัน

ผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับแนวคิดของ ประทุม นิลเขียว (2541) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล พบว่า ปัญหาในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของ ผู้บริหาร โรงเรียน คือ บุคลากรขาดความรู้ ความสามารถ ขาดความร่วมมือในการปฏิบัติ สื่อและนวัตกรรม เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ไม่เพียงพอ และขาดงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมป้องกันยาเสพติดทุก ๆ ด้าน และสอดคล้องกับแนวคิดของ สุรพจน์ พิสุทธิวงศ์ (2539) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วม

ในการป้องกัน ปัญหาบ้านของผู้นำ ในเขตจังหวัดนครปฐม เพื่อหาคำตอบในเรื่อง ระดับการมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครู ประชาชน เจ้าอาวาส และผู้นำ ไม่เป็นทางการ พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับยาบ้ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ การมีส่วนร่วมในการป้องกันยาบ้า และสอดคล้องกับแนวคิดของ อาณัติฐ์ นรากร (2541) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการจัดการขยะมูลฝอยในเขตเทศบาล ตำบลบ้านใหม่ จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านสังคมและจิตวิทยา ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ ฯลฯ ในเรื่องขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ การมีส่วนร่วมของประชาชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้าน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

ดังนั้น ผู้วิจัยได้พิจารณาจากรายชื่อ ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดจากด้านการมีส่วนร่วม ในการวางแผน และด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน

1. ท่านมีส่วนร่วมให้คำแนะนำให้ผู้ติดยาเสพติดให้เข้ารับการบำบัด
($\bar{X} = 2.20$)
2. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน โครงการอบรม พี่นฟู พี่กอชีพ
สำหรับผู้ติดยาเสพติด ($\bar{X} = 2.26$)
3. ท่านเคยพบข้อบกพร่องของการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ($\bar{X} = 2.28$)
4. ท่านเคยเข้าร่วมโครงการอบรมให้ความรู้ด้านยาเสพติด ($\bar{X} = 2.74$)
5. ท่านเคยไปศึกษาดูงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
($\bar{X} = 2.83$)
6. ท่านเคยปฏิบัติงานร่วมกับคณะทำงานหรือทีมอาสาสมัครในการดำเนินการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน ($\bar{X} = 2.83$)

ดังนั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

1. คณะกรรมการหมู่บ้านควรให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ แก่ผู้ติดเชื้อเสพติด ให้เข้ารับการรักษา บำบัด อบรม ฟันฟู ฝึกอาชีพ เพื่อให้ผู้ติดเชื้อเสพติดมีสุขภาพจิตที่ดีขึ้น อันจะส่งผลให้ผู้ติดเชื้อเสพติด สามารถอยู่ร่วมกับสังคม ได้อย่างมีความสุข
2. คณะกรรมการหมู่บ้านควรหาสาเหตุข้อบกพร่องของการดำเนินงานป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติด เพื่อการดำเนินงานจะได้เป็นไปด้วยความราบรื่น และปราศจากปัญหา อีกทั้ง ผลการดำเนินงานจะได้มีประสิทธิภาพ อันจะทำให้ประชาชนลดการใช้จ่ายเสพติด น้อยลง
3. คณะกรรมการหมู่บ้านควรเปิดประชุม ในการแก้ไขปัญหาเสพติด เพื่อช่วยกันระดมสมอง ในการจัดวางแผน เพื่อให้ประชาชนในชุมชนที่เสพยาเสพติดมองเห็น ผลเสียและโทษของยาเสพติด

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของ ตำบลขามเฒ่า อำเภอเมือง นครพนม จังหวัดนครพนม

1. คณะกรรมการหมู่บ้านควรส่งเสริม และความรู้ความเข้าใจ ในการเข้ารับ การฝึกอบรมเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อปัญหาเสพติดจะได้หมดไปจากชุมชน
2. คณะกรรมการหมู่บ้านควรเปิดการอภิปราย ให้ประชาชนได้รับความรู้ถึง โทษ และอันตรายโทษของยาเสพติด และป้องกันการแพร่ระบาดของปัญหาเสพติดในชุมชน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาปัจจัยด้านทักษะ ความรู้ความสามารถที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการหมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของ ตำบลขามเฒ่า อำเภอเมือง นครพนม จังหวัดนครพนม
- 2.2 ควรศึกษาปัจจัยด้านประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ หมู่บ้านในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของ ตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม